

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

N:o 28.

Gotheborgske

Spionen.

Lördagen, den 14 Julii, 1770.

Fortfättning ifrå N:o 27.

En nyligen af Stouccard och Comp. inrättad Lärsts-Fabrique öppnar för Paris en ny väg, at indraga utlänningens penningar. Denna toilen målas i samma smak, som gyllen-läder, med guld- och silfwer-blommor, och illumineras af ännu flera färgor. Duken, som är älsför wacker, tjenar at tapissera rum, klåda stolar, canapeer, fauteuiller, paraventis, bergerer, sångar, och m. s. Den gifwer icke Indiska och Chinesiska etoffer efter i Schönhet, och Stadas icke af watten och sugtighet; alnen säljes för godt köp, efter des olika finhet, til Livr. 2: 10. 3: 10. 5: 20. Mouffelins och andra fina linnes-Fabriquer, härstädes inrättade, äro utan twiswel mycket båtande, men manchetterne och broderierne, som göras i Klostren, löna säkert icke Nunnornes möda och arbete. Spegel-Fabriquen gifwer Paris ärligen en den reellaste winst.

E:e

Jag

Jag bör och nämna Savonnerie Tapifferiet, som göres à la Perse, men hela des tilwerkning stryker åt til Hofwets bruk. Siden-Fabriquerne i Paris ha intet at säga emot dem i Lion, som hela werlden wet. Saint Clouds och de Sevres porcellainet drager säkert in många penningar: det hårmär nog det Sariska; men detta, så wäl som det Engelska Chelseas, är dändeligen tyngre, än det förenämnda.

Dessa äro Stadens förnämsta producter, som göra största object för handeln i Paris. Winerne, som hirkomma ijrån Provinserne, både til lands och til sjöns igenom Seine, sätta folket i rörelse, men rigta så mycket mindre, som en hiskelig stor skatt är pålagd alle slags win, som gör dem nog dyra. Af denna waran sker härifrån ingen afsättning, emedan hwar tår utslupes i Paris. Det almännaste rödwinet, som här drickes, säljes til 8, 10 a 12 Franska st. bouteillen, men är rått elakt, hwarföre det icke gerna drickes purt. Jag wet tåmmeligen noga, huru mycket årligen årgår af andra waror i denna Staden, samt deras pris; men jag har ej funnat så weta huru många bårtiler win, som drickas om året i Paris.

Tillågger jag ånteligen Banqueterernes wåxelhandel, som i närwarande frig utan twiswel warer fördelaktig, så har jag mest nämt alt som utgör Parisiska commercen. Fourton och Bauer i Comp. hålla stånngen emot alla de andra. Poppel och Eberts, et hederligt contoir, ha, af alla, mest at göra på Sverige.

Häraf

Häraf ser man, at Paris, i anseende til com-
 mercen, är långt under London. De äro eljest
 i alt annat i täflan med hwarandra. London
 har en stor hamn, Paris ingen. Giltig or-
 sak nog til ursäkt i denna puncten för Franska
 huswudstaden. Måne icke åsven friheten i Lon-
 don, som saknas i Paris, gifwer handeln lediga
 händer och bidrager til des tilwärt och flor? Den
 är wisseligen råtta Climatet för alla handterin-
 gar, konstler och wetenskaper.

Man är utan twiswel härstädes omtänkt at
 utwidga handeln, så mycket mögeligt är. Kongl.
 Åker Societeten i Paris har, så wäl som alla
 de andra Societeterne af samma namn i Ri-
 kets öfriga städer, i besalning at undersöka orsa-
 kerne til åkerbrukets och konsternes fall och för-
 summelse, jämnwäl handels. Det war redan
 1759, som Witt. och Wetensk. Academ. i Rouen
 utläfwade sit wanliga physiska præmium åt den,
 som kunde upgifswa moyen, at göra floden Seine
 mera navigabel, och för större flopp, än den nu
 är. Innet af alla de memoirer, som inkommo,
 til swar på frågan, syntes wärdigt belöningen;
 och jag fruktar, at denna entreprise bleswe en
 trollhätte bognad för Fransosen.

Mången, som aldrig waret utur Paris, d. å.
 som aldrig haft idee om sjö, hamn eller flopp,
 ansåg nyligen, som et underwerk, en liten fre-
 gatt, som här blifwet bygd, och gick af i Januarii
 månad til Havre, at utrustas med 24 canoner
 och 150 man besättning, för at kryssa i sjön.

Jag har talat om rörelsen och folkhopen i Paris. Den förre dependerar af den senare, och hwad denne beträffar, får man tilstå, at landets öfriga folk-numer är proportionerad emot hufvudstadens. Så förhåller det sig icke i England. Man gör där en falsk slutsats och uträkning ifrån 10 til 1100000 londonsboer til et proportionerat antal af invånare i landet. Det war icke utan skäl, som Pope såges en gång hafwa utrat sig, at, om werlden ännu får existera et par hundra de år, man har orsak frukta, det hela England kryper in i london. Om man reser allenast hundrade mil up i landet, stönjer man en tydelig brist på människjor, och man skulle knapt kunna låta öfwertala sig, at tro, så i anseende til numern på människjor, som almånna wålmågan, at en sådan stad fants i hela landet, som london. Man säger altid, at landsfolket i Frankrike är fattigare, än det i England; sådant är owist; det är talrikare och äfwen så idogt, och, om man om förhållelsen imellan wålmågan i gemen i bägge dessa stora Riken wägar något döma, så torde wara ostridigt, at England har långt flera enkilte rike, och mera rike, än Frankrike; men Frankrike däremot en större och jämnare wålmåga i almånhet, och hwilken af dessa sällheter är wäl för et land nyttigast?

Har England ibland sin Udel en millionair, Bedford, så har ock Frankrike en dylik uti Marquis de Marigny, som, efter sin Systers, Madame Pompadours, död, kom i besittning af mil-
llacer;

fiacer; upwisar London ibland Borgare det rika
 namnet Beesford, (Lord Mayor, nyligen afstiden)
 så prunkar Paris ej mindre med Castanier och
 L'Empereur. Denne senare är Joubelerare, han
 hade fem döttrar, och gaf hwar och en i hemgift
 150000 livres.

Frankrike är och blifwer alltid en fruktansvärd
 granne för England, och det, at förtiga andra
 Stäl, just för des företräde, hwad folk-numern
 beträffar. Tänk om de Andelige af bägge Kö-
 nen fingo gista sig. Jag påminner mig här hwad
 jag läst i en nyare Auctor; han säger, at en och
 annan habil Räkneästare har demisat, at män-
 nisko-slågtet fördubblar sig, i antalet, på min-
 dre än 400 år (på 360 år säger Wisthon), om
 Nb, det icke har at undergå annan förödelse, än
 den, naturliga orsaker til döden, som sjukdomar
 och ålderdom, med sig föra. Efter denna räk-
 ning stäl Frankrike, som under Carl IXs rege-
 ring rymde nitton millioner inwånare, innan 200
 år härifrån innehålla trettio otta; innan 600 år
 sextio sex millioner, och, til det minsta, et hun-
 drade femtio två millioner, efter at tusende år
 äro förlupne.

Kurto-tidningar.

I Kronhus-Församlingen födde 2 barn. Biq-
 de Herr Jacob Brun och Jungfru Anna Maria
 Andersson: Soldaten Gabriel Nilsson Ahman
 och Pigan Anna Simonsdotter: Dito Valentin

Rothgerber och Johanna Susanna Schaten. Dö-
de 4 barn, af magstika, feber och slag.

Frankommer til Catechisni-Förhör: Måndagen Spannemålgatans Rote. Tisdagen Nwarnebergsgatans Rote. Onsdagen Masthugget och Haga Roten.

Wid Biskops-walet, som nyliken blifwet hållet i Wermeland, efter afledne Doctor Lagerlöf, hafwa följande Herrar blifwet voterade: Lector Ullholm 74 röster, Doctor Schröder 62 dito, Dompr. Doct. Wählin 50 dito, Doct Celsius 22 dito, Professor Benzelius 10 dito, Prof. Hefselagen 4 dito, Prof. Clewberg 4 dito, Biskop Lückeman 2 dito, Siver-Hofored. Rosen 1 dito, Lectorn Doctor Knös 1 dito, och Dompr. Herweghr 1 dito.

Rundgörelser.

Som Kongl. Majestäts och Rikens Högloff. Götha Hof-Rätt uti Des den 23 sistlidne Maji fälte dom, imellan Högwälborne Herr General-Majoren och Riddaren B. P. von Bollfradts samtelige Borgenärer, utstålt den fordran, som Wälborne Herr Majoren och Riddaren Jägerhorns Creditorer på Concurs-dagen anmält sig åga, til framdeles lagligt utredande bägge Massornes Borgenärer imellan, samt imedertid til säkerhet för Herr Majoren och Riddaren Jägerhorns Boraenärer, ålagt hwarje Creditor uti Herr Gen. Maj. och Ridd. von Bollfradts gäldbundna bo, at wid sine i Massan tilfallande andelars

delars Instande ställa en til sin wederhåftighet god-
fånd borgen; altså och emedan Bollradiska Mas-
sans Curatorer härstädes blifwa sårdirige, at al-
drasenast inom nästinstundande Augustii månads
slut til hwarje Borgenär utbetala, hwad honom
ester tilgången tilkomma kan, förderstul anno-
das härigenom samtellige Respective Borgenärer-
ne, at wid omförnälte tid, sjelf eller igenom laga
Ombud hos Curatorerne sig anmäla, til at så
wål sine andelar uttaga, då hwar och en bör wa-
ra med den öfwanförmälte borgen documenterad,
såsom och, at wid samma tilfälle öfwerse Cura-
torernes förwaltnings räkning, och dem däröfwer
behörig decharge meddela. Göteborg, den 10
Julii, 1770.

Utas Framlidne Capitaine Winblads Beskrif-
ning, huru bqnader, lå af sten som tråd, må med
besparing upföras, finnas i Lands-Contoiret här-
städes flere exemplar för Pränumeranternes räk-
ning, dem de behagade uttaga, emot pränume-
rations-sedlens återställande, alrasist inom näst-
kommande Michaelis, emedan de i widrigt fall
warda försälde, sedan i flere år man wäntat på
afsnåmare, då wid slik omständighet, i stället för
Beskrifningen, pränumerations Plåt-sedlen skal
blifwa återståld.

De som ega några oinlöste panter, eller eljest
weta sig wara något Földige uti Larqiska sterb-
huset, tillika med dem, som hafwa något at for-
dra, warda än ytterligare påminte, at sådant in-
om innewarande månad i Sterbhuset tillänna
gijwa;

gifwa, hållst Arfwingarne äro: sinnade at med det första, som görligt är, låta förauctionera egendomen.

De under-rum tillika med köf och inrättningen til framboden, som Herr Hans Bruse innehafte uti Herr Rämner Enanders hus och gård wid lille bomen, blifwa ledige at borthyras til nästkommande Michaelis, emot billig hyra.

Natten imellan den 6 och 7 dennes blef, utur en trågård på Lullgatan, i wästra Haga, et par utantil gröna och innantil röda koppar örtpottor bortstulne; man förmodar, så snart någon ärlig sinnad människja om samma bortstulna får någon kundskap, torde det tikänna gifwas på Tryckeriet, då omaket ej skal blifwa olönt.

En postwagn, uti godt stånd, är til salu, och om priset sås underrättelse hos Guldarbetaren Faust: äfwen kan på samma ställe en liten theestäd återfås, som är tagen från en mistänkt person.

Hos Herr Swen Spargren finnas tvåanne sorter bästa Ungelsk ost til köps, som nyligen är inkommen.

Hos Herr Carl Diedrich Swensson finnas eltroner, för billigt pris, til köps.

Dortmundska lott-tifstan är nu ändteligen ankommen, och kan ses hos Herr E. S. Norman.

En jagthunda är, några mil här ifrån staden, uptagen, och wisar sig wara af bästa slaget: hon är til färden swart, med långa öron, smalblås i pannan, bruna ben, hwita fötter och lång swans. Närmare underrättelse gifwes på Tryckeriet.